

DECIZIA nr. 27/182
din 07 noiembrie 2017

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării serviciilor de programe ale unor radiodifuzori la capitolul respectării drepturilor copiilor

În cadrul ședinței publice din 18 august 2017, prin Decizia nr. 19/131 (pct. 1), în baza Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova– Uniunea Europeană în perioada 2017-2019, care prevede „*Evaluarea respectării drepturilor copiilor și implementarea prevederilor legale cu privire la protecția copiilor în mass-media prin intermediul monitorizărilor tematice*”, și în conformitate cu prevederile Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, ale Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, ale Deciziei CCA nr. 98 din 19.07.2012 – Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției copiilor, ale Deciziei CCA nr. 99 din 19.07.2012 – Cu privire la respectarea drepturilor și protecția copilului în programele audiovizuale și ale Legii nr. 30 din 07.03.2013 – Cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației, Consiliul Coordonator al Audiovizualului a decis monitorizarea posturilor de televiziune „Moldova-1”, „Prime”, „Canal 2”, „Canal 3”, „CTC Mega”, „Euro TV”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „Jurnal TV”, „TV 8”, „Publika TV”, „N 4”, „TVC 21”, „Noroc”, „Accent TV”, „Orhei TV”, „Acasă în Moldova”, „ITV”, „Ren Moldova”, „RTR Moldova”, „Exclusiv TV”, „Bravo”, „NTV Moldova” și „Impact TV” la capitolul respectării drepturilor copiilor, în conformitate cu legislația în vigoare, pe o perioadă de 5 zile fiecare, inclusiv zilele de week-end.

Rezultatele monitorizării au atestat că în perioada de raport: 26-30.08.2017, 02-06.09.2017, 13-17.09.2017, posturile de televiziune supuse monitorizării au difuzat 195 de subiecte în care au fost vizați sau implicați copiii. Astfel, cele mai multe subiecte – 26 la număr au fost reflectate de „Pro TV Chișinău”, urmat de posturile de televiziune „Publika TV” – cu 24 de subiecte și „Accent TV” – cu 21 de subiecte. „Canal 2” a difuzat 19 subiecte, „Canal 3” – 14 subiecte, „Prime” – 13 subiecte, „Moldova-1” și „Noroc” au difuzat câte 12 subiecte fiecare. Postul de televiziune „Impact TV” a mediatizat 11 reportaje, „TV 8” – 10 reportaje și „CTC Mega” – 7 reportaje. „Ren Moldova” și „RTR Moldova” au reflectat câte 4 subiecte, iar „N 4”, „ITV” și „Jurnal TV” au prezentat câte 3 subiecte fiecare.

În ceea ce privește cota-parte din volumul total al știrilor despre copii, postul de televiziune „Canal 2” a acordat cea mai mare pondere de reflectare – 34,61 la sută, iar minimul de 0,94 % a fost oferit de către postul de televiziune „Pro TV Chișinău”. Posturile de televiziune „Canal 3”, „Noroc TV”, „ITV”, „RTR Moldova” și „NTV Moldova” au avut o pondere de reflectare aproximativ similară, care variază între 6,12% și 8,48%. Un volum procentual ce variază între 11,50 la sută și 19,88 la sută au acumulat posturile de televiziune „Jurnal TV”, „TVC 21”, „N4”, „Prime”, „Moldova -1”, „CTC Mega”, „Publika TV” și „TV8”. Posturile de televiziune „Accent TV”, „Impact TV” și „Ren Moldova” au mediatizat un volum ce variază între 20,27% și 27,50%.

Din punct de vedere al relevanței, subiectele ce vizează tematica respectării drepturilor copiilor au fost plasate în cadrul buletinelor informative preponderent selectiv. Astfel, selectiv au prezentat subiectele în cauză posturile de televiziune: „PRO TV CHIȘINĂU” (poziția subiectelor în edițiile de știri – 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 18, 27), „Accent TV” (poziția subiectelor în edițiile de știri – 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 23, 24), „Publika TV” (poziția subiectelor în edițiile de știri – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 16, 19, 20), „Canal 3” (poziția subiectelor în

edițiile de știri – 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 12, 14, 15), „Moldova-1” (poziția subiectelor în edițiile de știri – 2, 5, 9, 10, 11, 12, 17, 20), „Prime” (poziția subiectelor în edițiile de știri – 2, 3, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 14, 20), „Canal 2” (poziția subiectelor în edițiile de știri – 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 14), „CTC Mega” (poziția subiectelor în edițiile de știri – 1, 2, 4, 5, 10, 11), „Ren Moldova” (poziția subiectelor în edițiile de știri – 3, 4, 9, 11), „RTR Moldova” (poziția subiectelor în edițiile de știri – 1, 3, 4, 11), „Noroc” (poziția subiectelor în edițiile de știri – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10), „NTV Moldova” (poziția subiectelor în edițiile de știri – 8, 9, 10), „TV8” (poziția subiectelor în edițiile de știri – 2, 3, 4, 5, 7, 8, 10), „TVC 21” (poziția subiectelor în edițiile de știri – 2, 3, 7, 13, 15), „Impact TV” (poziția subiectelor în edițiile de știri – 4, 5, 13), „Jurnal TV” (poziția subiectelor în edițiile de știri – 1, 9, 15), „N 4” (poziția subiectelor în edițiile de știri – 3, 4, 13).

Per ansamblu, posturile de televiziune supuse monitorizării au prezentat subiecte ce țin de diverse evenimente publice la care au participat copii, au reflectat probleme majore ce țin nemijlocit de aceștia, precum și probleme de instruire și educație, acțiuni filantropice și acte de caritate și solidaritate, au abordat cazuri cu context dramatic în care au fost implicați copii sau copii aflați în situații de risc sau pericol. Totodată, au fost reflectate subiecte axate pe cazuri de viol, de violență fizică și psihică, au fost mediatizate reportaje în care au fost prezentate cazuri care s-au soldat cu decesul minorilor și, respectiv, cazuri de infracțiuni cu implicarea minorilor etc.

În ceea ce privește ponderea temelor, în cadrul buletinelor de știri au prevalat cele prevăzute de codul tematic ALT, urmat de codurile: CDS, ID, ACS, AS și V.

Din volumul total al timpului acordat și în funcție de conotația reflectării subiectelor abordate, la posturile de televiziune „NTV Moldova”, „Accent TV”, „Canal 2”, „Moldova -1”, „Canal 3” și „PRO TV CHIȘINĂU” au prevalat știrile cu tematică pozitivă. Subiecte cu conotație neutră au fost difuzate, în preponderență, la posturile de televiziune „ITV”, „Impact TV”, „RTR Moldova”, „CTC Mega”, „TV8”, „Noroc” și „Publika TV”. Subiecte cu context negativ au predominat la posturile de televiziune „Ren Moldova” și „TVC 21”. Celelalte posturi au difuzat în proporție aproximativ egale subiectele în context neutru, negativ și pozitiv.

Per total la posturile monitorizate, copiii au apărut ca imagine de fundal sau pentru a ilustra un reportaj, au fost mediatizați ca victime în contextul unor cazuri dramatice și situații de risc sau pericol pentru viață și sănătate, au fost prezentați cu arsuri, cu maladii, le-a fost solicitat să-și exprime opiniile la unele evenimente și împrejurări din jurul lor, au avut apariții în calitate de bănuți, au fost reflectați în situații de suferință sau în ipostaze de victimă, precum și ca victime a abuzului sexual etc.

Timpul alocat în funcție de situația mediatizată i-a fost atribuit per ansamblu codului Cm, urmat de codurile: Co, Cdr, Cv, Cvas, CB, Cr.

Urmare a analizei calitative s-a atestat că posturile de televiziune „Moldova-1”, „Prime”, „Canal 2”, „Canal 3”, „CTC Mega”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „Jurnal TV”, „TV 8”, „Publika TV”, „N 4”, „TVC 21”, „Noroc”, „Accent TV”, „ITV”, „Ren Moldova”, „RTR Moldova”, „NTV Moldova” și „Impact TV” au respectat normele de protecție a identității în toate subiectele în care au fost vizați sau implicați copiii.

Este de menționat că posturile de televiziune „Euro TV”, „Orhei TV”, „Acasă în Moldova”, „Exclusiv TV” și „Bravo” nu au difuzat ediții informative.

În procesul de monitorizare au fost atestate derogări de la prevederile art. 12 din Decizia CCA nr. 98 din 19.07.2012, care prevede: *„Radiodifuzorii au obligația de a informa sonor și vizual publicul, înainte de începerea difuzării, cu privire la genul producției audiovizuale și, după caz, cu privire la restricțiile de vizionare potrivit criteriilor prevăzute la art. 11, durata anunțului nu va fi mai mică de 10 secunde”*. Astfel,

- „Prime”, la 26.08.2017, nu a informat sonor și vizual publicul, înainte de difuzarea producțiilor cinematografice, cu privire la genul producției audiovizuale și, după caz, la restricțiile de vizionare a acestora (filmele artistice: „Sclipire regală”, „O viață ușoară”, „Afonea”); 27.08.2017 (filmele artistice: „Ziua radioului”, „Tony Rome”, „Femeia iubită a mecanicului

Gavrilov”, „Căinele grădinarului”, „Asistentul social”); 28.08.2017 (filmele artistice: „A fi sau a nu fi”, „Hoții în lege”, „Escaladarea Olimpului”);

- „Canal 2”, la 26.08.2017, nu a informat sonor și vizual publicul, înainte de difuzarea producțiilor cinematografice, cu privire la genul producției audiovizuale și, după caz, la restricțiile de vizionare a acestora (filmele artistice: „Ecaterina cea Mare”, „Hotelul „Paradis”, „Un colț de Rai”, „Aleasa inimii”, „Cântăreața și Sultanul”); 27.08.2017 (filmele artistice: „Aleasa inimii”, „Cântăreața și Sultanul”, „Un colț de Rai”); 28.08.2017 (filmele artistice: „Cântăreața și Sultanul”, „Ecaterina cea Mare”, „Bahor, viață furată”, „Grigorii Rasputin”, „Любимая учительница”, „Un colț de Rai”); 29.08.2017 (filmele artistice: „Grigorii Rasputin”, „Любимая учительница”, „Un colț de Rai”) și 30.08.2017 (filmele artistice: „Un colț de Rai”, „Любимая учительница”, „Grigorii Rasputin”, „Bahor, viață furată”);

- „Canal 3”, la 26.08.2017, nu a informat sonor și vizual publicul, înainte de difuzarea producțiilor cinematografice, cu privire la genul producției audiovizuale și, după caz, la restricțiile de vizionare a acestora (filmele artistice: „Sabotaj”, „Drumul răzbnării”, „Moonacre – Secretele ultimii luni”, „Regia deșertului”, „Dragoste la persoana a treia”); 27.08.2017 (filmele artistice: „Playboy de la L.A.”, „Sherlock Holm”, „Chloe”, „Lionsgate”); 28.08.2017 (filmele artistice: „Sabotaj”, „Agenții adevărului”, „Bani gratis”); 29.08.2017 (filmele artistice: „În mintea criminalului”) și 30.08.2017 (filmele artistice: „Buncăr”, „Cei 13 prieteni ai lui Ocean”, „Agenții dreptății”);

- „CTC Mega”, la 26.08.2017, nu a informat sonor și vizual publicul, înainte de difuzarea producțiilor cinematografice, cu privire la genul producției audiovizuale și, după caz, la restricțiile de vizionare a acestora (filmul artistic: „I am legend”); 27.08.2017 (filmul artistic: „Ceremony”); 28.08.2017 (filmul artistic: „Beauty and the Beast”); 29.08.2017 (filmul artistic: „Killer Elite”) și 30.08.2017 (filmul artistic: „Curly SUE”);

- „NTV Moldova”, la 26.08.2017, nu a informat sonor și vizual publicul, înainte de difuzarea producțiilor cinematografice, cu privire la genul producției audiovizuale și, după caz, la restricțiile de vizionare a acestora (filmele artistice: „Отдел”, „Тончие 2”, „Поцелуй в голову”); 27.08.2017 (filmele artistice: „Поедем поедим”, „Шаман”, „Мастер”); 28.08.2017 (filmele artistice: „Мухтар новый след”, „Воришка”, „Слепая любви”, „Морские дьяволы”, „Кодекс 6 чести”); 29.08.2017 (filmele artistice: „Мухтар новый след”, „Клад”, „Вдовый камени”, „Морские дьяволы”, „Легавыи 2”) și 30.08.2017 (filmele artistice: „Мухтар новый след”, „Лесник”, „Морские дьяволы”, „Легавыи 2”).

Postul de televiziune „Jurnal TV”, pe data de 16 septembrie 2017, a difuzat filmul artistic „Cripta” (ora de difuzare: 22:06:08), care conține limbaj licențios. Astfel, au fost atestate derogări de la prevederile:

- Art. 6 alin. (2) din Codul audiovizualului: *Este interzisă difuzarea de programe care pot afecta grav dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor, în special programele care conțin pornografie, violență exagerată sau limbaj licențios;*
- Art. 6 lit. b) din Decizia CCA nr. 98 din 19.07.2012 *Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției copiilor: „Radiodifuzorii nu vor difuza în intervalul orar 6:00-23:00 producții audiovizuale care prezintă: scene de sex, limbaj sau comportament obscen”;*
- Art. 5 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 30 din 07.03.2013 *Cu privire la protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației: „Mijloacele de informare în masă nu pot difuza în intervalul orar 06.00-23.00 producții care prezintă: scene de sex, de limbaj sau de comportament obscen”.*

Totodată, posturilor de televiziune li se recomandă:

- „Moldova-1”: la difuzarea unor materiale jurnalistice trebuie să atragă atenția la conținutul mesajelor pe care le prezintă. Astfel, la 29.08.2017 (ora de difuzare: 19:17:52) a fost difuzat un subiect despre doi minori, cu vârsta cuprinsă între 13 și 14 ani, care au fost prinși de oamenii legii vagabondând, iar alți 3, cu vârsta între 14 și 17 ani, au fost reținuți la ora 3 noaptea, după ce au pătruns într-o gheretă de pe teritoriul unei piețe agricole, de unde au

- sustras bunuri materiale. Minorii sunt cercetați de furt și riscă să fie sancționați cu amendă de până la 27 mii lei, muncă neremunerată în folosul statului sau închisoare de până la 4 ani. Este de menționat că, de regulă, minorii nu au capacitatea de exercițiu să achite amenzi, acestea fiind aplicate părinților sau tutorilor minorilor.
- „Prime”: să se conformeze Deciziei CCA nr. 98 din 19.07.2012 – *Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției copiilor*, și anume: plasarea semnului de avertizare cu privire la genul producției audiovizuale trebuie să reprezinte un cerc de culoare roșie, iar în interiorul acestuia majusculele AP și numerele 12, 15 și 18 să fie de culoare albă. În perioada de referință, s-a atestat că postul de televiziune „Prime” plasează, la difuzarea operelor cinematografice, semnele de avertizare AP și 12+ de culoare albă.
 - „Canal 2”: să se conformeze Deciziei CCA nr. 98 din 19.07.2012 – *Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției copiilor*, și anume: plasarea semnului de avertizare cu privire la genul producției audiovizuale trebuie să reprezinte un cerc de culoare roșie, iar în interiorul acestuia majusculele AP și numerele 12, 15 și 18 să fie de culoare albă. În perioada de referință, s-a atestat că postul de televiziune „Canal 2” plasează, la difuzarea operelor cinematografice, semnul de avertizare AP în interiorul unui cerc de culoare albă.
 - „Canal 3”: să se conformeze Deciziei CCA nr. 98 din 19.07.2012 – *Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției copiilor*, și anume: plasarea semnului de avertizare cu privire la genul producției audiovizuale trebuie să reprezinte un cerc de culoare roșie, iar în interiorul acestuia majusculele AP și numerele 12, 15 și 18 să fie de culoare albă. În perioada de referință, s-a atestat că postul de televiziune „Canal 3” plasează, la difuzarea operelor cinematografice, semnul de avertizare AP în interiorul unui cerc de culoare albă.
 - „CTC Mega”: să se conformeze Deciziei CCA nr. 98 din 19.07.2012 – *Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției copiilor*, și anume: plasarea semnului de avertizare cu privire la genul producției audiovizuale trebuie să reprezinte un cerc de culoare roșie, iar în interiorul acestuia majusculele AP și numerele 12, 15 și 18 să fie de culoare albă. În perioada de referință, s-a atestat că postul de televiziune „CTC Mega” plasează, la difuzarea operelor cinematografice, semnul de avertizare AP în interiorul unui cerc de culoare albă.
 - „N4”: să se conformeze prevederilor art. 12 din Decizia CCA nr. 98 din 19.07.2012 – *Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției copiilor*, care stipulează: *„Radiodifuzorii au obligația de a informa sonor și vizual publicul, înainte de începerea difuzării, cu privire la genul producției audiovizuale și, după caz, cu privire la restricțiile de vizionare potrivit criteriilor prevăzute la art. 11, durata anunțului nu va fi mai mică de 10 secunde”*. În perioada de referință s-a atestat că anunțul cu privire la restricțiile de vizionare a producțiilor cinematografice au avut o durată de 06 sau 08 secunde.
 - „TVC 21”: să țină cont de recomandarea nr. 6 din Decizia CCA nr. 196 din 23.12.2014, care stipulează: *„Jurnaliștii trebuie să evite să dea verdicte sau să califice unele fapte de abateri de la lege înainte de decizia definitivă a instanțelor abilitate”*. Totodată, pct. 4.9 din Codul deontologic al jurnalistului din Republica Moldova prevede: *„Jurnalistul respectă prezumția de nevinovăție și consideră că orice persoană este nevinovată până la pronunțarea unei sentințe definitive și irevocabile împotriva sa”*. În procesul de monitorizare a fost înregistrat un caz în care jurnalista postului de televiziune „TVC 21” a inserat formulări acuzatorii la adresa copiilor, a căror vinovăție nu fusese probată de instanța de judecată. La 06.09.2017 a fost relatat un subiect în care se menționează că trei băieți, cu vârsta cuprinsă între 14 și 16 ani, au trecut Prutul în regiunea localității Leova, cu scopul de a ajunge în București (jurnalista: *Deși încă mici s-au pornit înot spre o viață mai bună, devenind infractori*). Minorii au fost prinși și duși la secția de poliție de frontieră Berizeni. Aceștia sunt anchetați pentru trecerea frauduloasă a frontierei de stat.

Adolescenții au fost predați autorităților de frontieră ale Republicii Moldova pentru continuarea cercetărilor conform acordului de readmisie încheiat între România și Republica Moldova. În acest context, se recomandă radiodifuzorilor care relatează astfel de materiale jurnalistice, în care sunt vizați copii, să fie atenți la sintagmele utilizate, fără a da aprecieri și calificative de tipul: bănuțit/învinut/infractor.

- „Accent TV”: să țină cont de recomandarea nr. 8 din Decizia CCA nr. 196 din 23.12.2014, care stipulează: *„În relatările despre accidente și crime trebuie să se țină cont de normele bunului-simț, reflectate în Codul deontologic al jurnalistului: „4.5 Jurnalistul nu furnizează publicului detaliile morbide ale crimelor, accidentelor și catastrofelor naturale sau detaliile privind tehnicile suicidare. Aceleași reguli se aplică și materialelor vizuale (fotografii, materiale video)”, cel puțin în cadrul buletinelor din prime-time. Cei care țin neapărat să pună accentul pe informațiile șocante și insolite trebuie să deplaseze acest tip de știri după ora 22.00”*. La 05.09.2017 a fost difuzat un subiect (ora de difuzare: 21:53:50) în care se menționează că într-o școală din localitatea Ivanteevka, situată la aproximativ 20 km de Moscova, un elev și-a atacat profesoara de informatică cu un topor de bucătărie, lovind-o în zona capului, după care a aprins mai multe grenade fumigene și a tras cu o armă cu aer comprimat în interiorul clasei. Cel puțin patru persoane: trei elevi și profesoara au fost rănite.
- „ITV”: să se conformeze prevederilor art. 12 din Decizia CCA nr. 98 din 19.07.2012 – *Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției copiilor*, care stipulează: *„Radiodifuzorii au obligația de a informa sonor și vizual publicul, înainte de începerea difuzării, cu privire la genul producției audiovizuale și, după caz, cu privire la restricțiile de vizionare potrivit criteriilor prevăzute la art. 11, durata anunțului nu va fi mai mică de 10 secunde”*. În perioada de referință s-a atestat că anunțul cu privire la restricțiile de vizionare a producțiilor cinematografice a avut o durată de 06 secunde.
- „RTR Moldova”: să se conformeze prevederilor art. 12 din Decizia CCA nr. 98 din 19.07.2012 – *Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției copiilor*, care stipulează: *„Radiodifuzorii au obligația de a informa sonor și vizual publicul, înainte de începerea difuzării, cu privire la genul producției audiovizuale și, după caz, cu privire la restricțiile de vizionare potrivit criteriilor prevăzute la art. 11, durata anunțului nu va fi mai mică de 10 secunde”*. În perioada de referință s-a atestat că anunțul cu privire la restricțiile de vizionare a producțiilor cinematografice a avut o durată de 04 secunde.
- „Impact TV”: să țină cont de recomandarea nr. 8 din Decizia CCA nr. 196 din 23.12.2014, care stipulează: *„În relatările despre accidente și crime trebuie să se țină cont de normele bunului-simț, reflectate în Codul deontologic al jurnalistului: „4.5 Jurnalistul nu furnizează publicului detaliile morbide ale crimelor, accidentelor și catastrofelor naturale sau detaliile privind tehnicile suicidare. Aceleași reguli se aplică și materialelor vizuale (fotografii, materiale video)”, cel puțin în cadrul buletinelor din prime-time. Cei care țin neapărat să pună accentul pe informațiile șocante și insolite trebuie să deplaseze acest tip de știri după ora 22.00”*. La 13.09.2017 a fost difuzat un material jurnalist (ora de difuzare: 19:09:04) despre câteva beneficiare ale Centrului de plasament „Casa Stelei” din Ialoveni – un adăpost modern pentru copiii aflați în situații de risc, care își acuză pastorul de viol și comportament sexual indecent. Astfel, în cadrul subiectului, jurnalista citează declarațiile unor fete: *„Ne spunea că, dacă vom petrece mai mult timp cu el, vom deveni fiicele lui. În caz contrar – se va supăra pe noi. Într-o zi Philip ne-a cerut, mie și încă la două fete, să-i facem masaj. Erau lumânări aprinse în cameră și noi toate îi masam spatele și brațele”... „Philip mi-a zis să-mi las tricoul și sutienul. M-a atins timp de 1-2 minute, după și-a lăsat mâinile mai jos. Și-a strecurat mâinile în pantalonii pijamalei și mi-a atins organele genitale. A mers mai departe și și-a introdus un deget în vagin și, după un timp, m-a întrebat dacă am avut orgasm”*.

Printr-o scrisoare f/nr. din 23.10.2017, „ITV” a declarat că este de acord cu rezultatele monitorizării.

Prin scrisoarea nr. 782-410EM din 24.10.2017, postul de televiziune „NTV Moldova” a informat CCA-ul că a întreprins măsurile necesare pentru a exclude pe viitor astfel de abateri.

Prin scrisoarea nr. 10/01 din 02.11.2017, postul de televiziune „TVC 21” a comunicat CCA-ului că termenul „infractor” a derivat din comunicatul Poliției române de Frontieră, „care precizează că pe numele celor 3 minori se efectuează cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunii de trecere frauduloasă a frontierei. Amintim că s-a comis o derogare (neintenționată) de la recomandările CCA și de la Codul deontologic al jurnalistului, așa cum calificativul „infractor” a fost utilizat până la pronunțarea definitivă și irevocabilă pe acest caz a instanțelor abilitate”.

Prin scrisoarea nr. 164-E/04 din 06.11.2017, postul de televiziune „Jurnal TV” a declarat următoarele:

- *De la început amintim că prin Decizia CCA nr. 24/172 din 04.10.2017 Cu privire la examinarea cererii de cesiune a licenței de emisie eliberată ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL pentru postul de televiziune „Jurnal TV”, publicată în Monitorul Oficial nr. 371-382/1935 din 27.10.2017, a fost admisă cererea de cesionare din 3 octombrie 2017 a Licenței de emisie seria AC nr. 000742 din 03.07.2009, de la ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL către ÎCS „REFORMA ART” SRL, cu eliberarea licenței de emisie pentru postul TV cu difuzarea serviciului de programe prin satelit și Multiplexul A „Jurnal TV”. Astfel, noi nu mai avem calitatea de radiodifuzor și nu mai cădem sub incidența prevederilor Codului audiovizualului.*
- *Totodată, în contextul acuzațiilor aduse prin raportul de monitorizare, venim să informăm că aceste acuzații poartă un caracter declarativ și tendențios, dat fiind următoarele. Potrivit textului raportului indicat, ne este incriminată încălcarea prevederilor art. 6 alin. (2) din Codul audiovizualului, care stabilește că este interzisă difuzarea de programe care pot afecta grav dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor, în special programele care conțin pornografie, violență exagerată sau limbaj licențios... Noțiunea din Codul audiovizualului, art. 2 lit. i), nu cuprinde și filme artistice, opere cinematografice, ce sunt definite prin art. 2 din Legea cinematografilei. Asupra filmelor sunt aplicabile prevederile art. 6 alin. (3) din Codul audiovizualului, care stabilește că transmisia unor alte programe decât cele prevăzute de la alin. (2) susceptibile de a afecta dezvoltarea psihică, mentală sau morală a minorilor se va face doar în cazul în care vor fi asigurate condițiile (prin selectare a timpului de emisie sau prin mijloace tehnice) ca minorii aflați în zona de acoperire să nu poată vedea și auzi emisiunile respective. Astfel, reglementarea dată face trimitere la prevederi normative, prin care se instituie mecanismul de punere pe post a operelor audiovizuale, precum și intervalele orare de difuzare a acestora, fiind vorba, la caz, despre Decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 98 din 19.07.2012 – Cu privire la clasificarea programelor audiovizuale în scopul protecției copiilor. Potrivit prevederilor art. 10 din Decizia CCA nr. 98, în clasificarea producțiilor cinematografice, radiodifuzorii se vor ghida de clasificarea stabilită de producător și de clasificarea acceptată în cel puțin 2 state membre ale UE, în care filmul a fost difuzat. Analizând site-urile de specialitate privind clasificarea filmului românesc „CRIPTA, am constatat că acesta a fost difuzat în România cu ratingul AP-12. Examinând, totuși, conținutul filmului, responsabilii de serviciul de programe au decis catalogarea lui sub altă categorie, reglementată prin art. 11 lit. b) din decizia CCA citată, apreciindu-l ca producție audiovizuală interzise copiilor sub 15 ani, care se difuzează numai în intervalul orar 22:00-06:00 și sunt însoțite permanent de un semn de avertizare reprezentând un cerc de culoare roșie, iar în interiorul acestuia, numărul 15 de culoare albă. Chiar și în textul raportului prezentat s-a indicat că noi am respectat aceste reglementări. În cazul filmului CRIPTA se impune existența unor înjurături și fraze cu tentă sexuală, dar se ignoră că aceste opere pot conține chiar unul sau două acte sexuale vizibile, combinate cu limbaj sexual! Cele descrise ne permite să conchidem că, în fapt, nu a existat nicio încălcare a*

cadrului normativ în vigoare, soluțiile expuse prin Raportul de monitorizare sunt contrare normelor la care face referire însuși autorul raportului, iar faptele imputate nu constituie abateri în sensul audiovizual, motive pentru care solicităm încetarea procedurii.

Urmare a celor invocate de postul de televiziune „Jurnal TV”, specificăm:

- În cadrul ședinței publice din 18 august 2017, prin Decizia CCA nr. 19/131 (pct. 1), Consiliul Coordonator al Audiovizualului a decis monitorizarea postului de televiziune „Jurnal TV”. Mai mult decât atât, monitorizarea serviciului de programe al postului de televiziune „Jurnal TV” a fost realizată în perioada 16-20.09.2017, iar la 20.10.2017, CCA a remis raportul de monitorizarea către ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL, care, conform actelor, figura ca titularul licenței pentru postul de televiziune „Jurnal TV”, deci avea statut de radiodifuzor . Decizia cu privire la cesionarea ÎCS „Jurnal de Chișinău Plus” SRL către ÎCS „Reforma Art” SRL a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 27.10.2017. Articolul 26 din Codul audiovizualului stipulează: *„Licența de emisie poate fi cesionată unui terț doar cu acordul Consiliului Coordonator al Audiovizualului și cu condiția că noul titular își asumă toate obligațiile care decurg din licență”*. Conform prevederilor art. 2 lit. q) din Cod: *Licență de emisie – act oficial prin care Consiliul Coordonator al Audiovizualului acordă unui radiodifuzor aflat sub jurisdicția Republicii Moldova dreptul de a difuza, într-o zonă determinată, un anumit serviciu de programe;*
- Cu referire la noțiunea film din Legea nr. 116 din 03.07.2017 a cinematografilei, la care face trimitere „Jurnal TV”: prevederile art. 1 din legea respectivă *Scopul legii și sfera de reglementare stabilește: alin. (1) „Prezenta lege stabilește cadrul juridic privind politica de stat în domeniul cinematografilei”; și alin. (2) „Prezenta lege reglementează modul de desfășurare a activităților din domeniul cinematografilei (crearea, producerea, finanțarea, distribuirea și exploatarea filmelor), de susținere a dezvoltării industriei filmului, precum și de administrare a patrimoniului cinematografilei naționale”*. Prin Decizia nr. 24/172 din 04 octombrie 2017, CCA a aprobat Concepția generală a serviciului de programe pentru postul de televiziune „Jurnal TV”, prin care radiodifuzorul, la punctul B.4. Structura serviciului de programe pe tipuri de programe/emisiuni, și-a asumat obligația să difuzeze filme în volum de 4%.
- Licența de emisie seria AC, nr.000747 din 03.07.2009, prevede expres, la pct. 3.1 lit. h): *„Titularul de licență se obligă să nu difuzeze programe care conțin limbaj licențios”*.

În cadrul dezbaterilor publice, președintele CCA, Dragoș Vicol, a menționat că raportul a atestat o ameliorare a situației la capitolul respectării drepturilor copilului în serviciile de programe ale radiodifuzorilor. Posturile de televiziune care au admis încălcări au fost atenționate, prin consens. Concomitent, președintele le-a recomandat radiodifuzorilor să respecte necondiționat deciziile CCA și legislația națională cu privire la respectarea drepturilor și protecția copilului în programele audiovizuale, să informeze sonor și vizual publicul, înainte de difuzarea producțiilor cinematografice, cu privire la genul producției audiovizuale și, după caz, la restricțiile de vizionare a acestora, să plaseze semnele de avertizare necesare, să conștientizeze și să țină seama ca la realizarea subiectelor cu implicarea copiilor este primordial să se ia în calcul cu mai multă responsabilitate necesitatea de a acționa în interesul superior al copilului.

În conformitate cu prevederile Codului audiovizualului nr. 260-XVI din 27.07.2006, ale Statutului CCA, aprobat prin Hotărârea nr. 433-XVI din 28.12.2006 a Parlamentului Republicii Moldova, **Consiliul Coordonator al Audiovizualului**

DECIDE:

1. A aproba Raportul de monitorizare a posturilor de televiziune „Moldova-1, „Prime”, „Canal 2”, „Canal 3”, „CTC Mega”, „Euro TV”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „Jurnal TV”, „TV 8”, „Publika TV”, „N 4”, „TVC 21”, „Noroc”, „Accent TV”, „Orhei TV”, „Acasă în Moldova”, „ITV”, „Ren Moldova”, RTR Moldova”, „Exclusiv TV”, „Bravo”, „NTV Moldova” și „Impact TV” la capitolul respectării drepturilor copiilor, în conformitate cu legislația în vigoare (PRO – (6) UNANIM – D. VICOL, O. BARBĂLATĂ, Iu. COLESNIC, A. COZMA, C. DUCA și O. GUȚUȚUI).

2. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV.

3. Prezenta decizie va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a CCA.

PREȘEDINTELE

Consiliului Coordonator
al Audiovizualului

Dragoș VICOL